

IŠ VISO PASAULIO

- JAV PREKYBOS MINISTERIS H. Welles, demokratų atstovas, ryšium su artėjančiais Kongreso rinkimais užvakar vakare pasakytoji kalboj pareikalavęs aiškiai apibrėžti JAV užsienių politiką. Londono žiniomis, toji kalba pasakyta su prez. Trumano žinia, jam pritariant. Kalbėtojas pareiškęs, jog imperialistinė britų politika Art. Rytuose, kombinuojama su Rusijos priešingomis priemonėmis, siekianti J. A. Valstybės įvesti į karą, deigu JAV nesilaikys realistinės ir vienaprasmės užsienių politikos. Mes, girdi, gerbiame kai kuriuos anglus, bet negalime patekti ant D. Britanijos užsienių politikos meškerės. Britų pusiausvyros politika neturinti spręsti, kur ir kada mes ištotume į karą. JAV neturinčios laikytis nei rusiškos, nei angliškos politikos. Kalbėtojas pasisakė prieš griežtą politiką Rusijos atžvilgiu. Jei būsime atšakesni rusams, tai ir rusai bus atšakesni. Ką rusai daro Rytuose, tai mums nepatinka; jie savo sferą socializuoja, o mes savo demokratizuojame. Betgi lenktynės čia galinčios būti draugiškos. Kalbėtojas išpėjęs prieš vakarykščius priešus ir klastingus šių dienų draugus, kurie kurstą karą tarp Rusijos ir JAV. Mes, girdi, norime iš visos širdies su rusais taikos. Ne mūsų reikalas gelbėti Britų imperiją, nereikalinga mums nei Art. Rytų naftos. Europa turinti būti atstatyta suvienytos Vokietijos pagrindu. Atominė bomba turinti likti JTO žinioje. Kaip Londonas sako, tas D. Britanijai imperializmo priekaištavimas tenai sukėlęs nusistebėjimą. Manoma esant J. A. Valstybėse žmonių, kurie nesuprantą britų politikos Art. Rytuose. Toji politika visiškai nesanti nesantaikos faktorius Art. Rytams. Dėl ministerio kalbos britų sluoksniuose reiškiamas apgailėstavimas. Kaip širyti iš Londono sakoma, prekybos ministerio kalba maža pritarimo terandanti JAV spaudoje. Pvz., "N.Y. Herald Tribune" energingai pasisakęs prieš tą kalbą, pabrėždamas, jog ji siekianti "pakasti" visą JAV diplomatiją. Valst. sekr. Clayton vakar Vašingtone pareiškęs, kad jo žiniomis, apie tą kalbą nebuvo informuota JAV užs. reik. ministerija. JAV užsienių politika esanti pagrįsta užs. reik. min. Byrnes pareiškimais.

- SUSIRGUS JAV atstovui Johnson, kaip New York pranešė, vakar turėjęs įvykti P. S. Tarybos posėdis atidėtas pirmadieniui. Maskvos radijo komentatorius Michailov, vakar kalbėdamas apie Ukrainos kaltinimus Graikijai, pranešė, jog per 8 pastaruosius mėnesius graikai išprovokavę Albanijos pasienyje 57 incidentus, 28 vien birželio ir liepos mėnesiais, tuo būdu siekdami ginkluoto konflikto su Albanija. P. S. Taryboje tiek Cadogan, tiek Johnson, atremdami Ukrainos kaltinimus, naudojasi demagogija, kuri esanti paremta antisovietine propaganda. Michailov griežtai atremia, remdamasis Stalino posakiais, puolimus prieš komunizmą. Graikų monarchistai, britų igulos ir JAV laivynas nori sužlugdyti Graikijoje komunistus. Komentatoriaus pareiškimu, esąs paruoštas projektas Ukrainos skundui atvesti P. S. Taryboje, bet tuo būdu, girdi, būtų "pakasta" PST.

- DĖL TRIESTO STATUTO PROJEKTO vakar taikos konferencijoje, Londono žiniomis, per politinės ir teritorinės komisijos Italijai posė-

dį D. Britanijos atstovas Benet/?/ pareiškęs, jog britų nusistatymu, Triesto sričiai P. S. Tarybos skiriamasis gubernatorius turėtų gauti plačius įgaliojimus. Dėl sovietų pasiūlymo, kad už Triesto sritį imtųsi atsakomybės valstybinėmis teisėmis rinktinis seimas, britų atstovas pasakęs, jog sovietų ir jugoslavų susitarimo klauzulė ke- lianti baiminimasi, nes tuo būdu galis būti paruoštas kelias Tries- to inkorporacijai į Jugoslaviją. Čekoslovakijos atstovas palaikęs glaudžius Triesto ir Jugoslavijos santykius. Prancūzijos atstovo pareiškimu, Triesto sritis turėtų būti laisva ir prieinama ne tik Dunojaus kraštų prekybai, bet ir visiems kitiems kraštams, kurie natūraliai siejasi su ta sritimi. Australijos atstovo manymu, Tries- to sritį pavesti PST kompetencijai būtų netinkama; vietoj to Tries- to valdymui turinti būti sudaryta speciali bendrovė, į kurią įeitų trys didžiosios valstybės ir trys kitos valstybės. Smarkus susikir- timas vakar buvo militarinėj komisijoj Italijai tarp sovietų atsto- vo gen. Slavin ir britų atstovo Alexander; kuris, dėl laiko taupumo, pasisakęs prieš Albanijos atstovo leidimą savo nuomonei pareikšti dėl Italijos taikos sutarties klauzulės. Gen. Slavin pareiškęs, jog tuo būdu visiškai nenorima išgirsti Albanijos. Ar tai naujas demok- ratijos supratimas? Tada Alexander pastebėjęs, jog nėra senų demok- ratijų, o naujas demokratijos supratimas einas tik iš sovietų. At- sikirsdamas gen. Slavin pabrėžęs, jog senoji demokratija pasenusi ir atsilikusi, o pagal naują demokratiją kiekvienas kraštas čia turis teisę kalbėti. 15 balsų prieš 4 esą nutarta leisti Albanijos atsto- vui nevaržomai pareikšti savo nuomonę. Politinėj ir teritorinėj ko- misijoj Bulgarijai vakarykštis posėdis nutrūko, kada prieš Graiki- jos atstovo pasiūlymą revizuoti Graikijos ir Bulgarijos sienai pa- sisakė rusų atstovas. Rusų atstovo pareiškimu, Graikijos pasiūly- mas esąs ne laiku įteiktas, tuo tarpu kai Bulgarijos atstovo pa- reiškimas dėl vakarų Trakijos prijungimo prie Bulgarijos esąs pa- teiktas pagal nustatytą tvarką. Tada britų atstovas pasiūlęs tuoj balsuoti, ar Graikijos pasiūlymas įtrauktinas darbotvarkėn, ar ne. Bet pirmininkaujas gudas Kisielov staiga pareiškęs, jog posėdis ati- dedamas, nes jis turis pasitarti su gen. sekretoriumi, ir demonstra- tyviai išėjęs iš salės, o iš paskos išsekę Rusijos, Ukrainos, Jugo- slavijos ir Čekoslovakijos atstovai. Vakarykštis "Times", kaip Lon- donas sako, rašas, jog tik trečdalis konferencijai numatytų punktų teisšpręsta. Dar milžiniškai daug darbo ir nėra šansų, kad taikos konferencija baigtus numatytu laiku, jei nebūsią panaudota naujų metodų darbai. Laikraštis kelias mintį, ar nereikėtų pradėti nakti- nius posėdžius. Toliau rašas, kad svarstant Balkanų valstybių nuo- savybės klausimus, esą susiduriama su privatinės nuosavybės ir valstybės kontrolės klausimais. Sovietai puola kapitalizmą, o ang- lai giną liberalizmą, tuo būdu konferencijoj susiduriančios K. Marx ir A. Smiths doktrinos. Šveicarijos radijo komentatorius prof. Dr. v. Salis, vakar kalbėdamas apie taikos konferencijos nesėkmingumą, pa- žymėjo, jog belieka priimti tik keturių ministerių susitarimus dėl taikos sutarčių sudarymo, kitų konferencijos dalyvių pasiūlymai te- turi mažą reikšmės.

- ŪKIO IR SOCIALINĖS TARYBOS POSĖDŽIUOSE New Yorke, Londono ir Frankfurto žiniomis, svarstomas JTO gen. sekr. T. Lie planas įsteigti laikinąjai komisijai, kuri rūpintųsi tarptautinės organizacijos iš- vietintųjų reikalams sudarymu, į kurią įeitų visos ligšiolinės to pobūdžio organizacijos. Norvegijos atstovas pareiškęs, jog naujai steigiamos organizacijos nariais turėtų automatiškai tapti visi JTO nariai. Britų atstovas N. Baker pažymėjęs, jog steigiamajai or- ganizacijai numatomos išlaidos esančios per didelės, ir reikalinga esą įsteigti išvietintųjų biurą prie JTO, remiantis buv. Nanseno

biuro pavyzdžiu. Peru atstovo pareiškimu, kurti naują organizaciją su daugybe tarnautojų neapsimokėtų. Išvietintųjų klausimas tuojau turėtų būti sprendžiamas ir per dvejis metus baigtas. Peru žadanti priimti tam tikrą dalį išvietintųjų.

- IŠ-AUSTRIJOS, kaip Londonas sako, išvyksta traukinys su 720 DP lenkų Lenkijon ir rugsėjo mėn. dar 200 lenkų išvyksia. Nuo gegužės mėn: iš tenai esą grįžę tėvynėn 65.000 lenkų. Tuo tarpu išvietintųjų grįžimas padidėjęs dėl pasunkėjusių jiems gyvenimo sąlygų Austrijoje. Be to, buvę pašalinti iš DP stovyklų tie lenkai, kurie kurstę negrižti.

JAV STREIKUOJANTIEMS JŪRININKAMS, priklausantiems Federation of Labour, Londono žiniomis, vyriausybė nutarusi padidinti reikalaujamą atlyginimą ir tuo būdu streikas likviduojamas, nors ligi šiol laivai su siuntomis Europai vis dar neišplaukia. Bet tuo tarpu kiti jūrininkai, priklausą CIO, žadą pradėti streikuoti, taip pat reikalaudami atlyginimo pakėlimo.

- BRITŲ ZONŲ, Londono pranešimu, rytoj įvyksta savivaldybių rinkimai, kur dalyvausią trys partijos: SPD, CDU ir komunistai; išstatydamos atskirus kandidatus, o ne pagal sąrašus. Ir prancūzų zonoje ryt būsia tokie rinkimai. 800 t popieriaus, kaip Londono radijo komentatorius praneša, Saksonijos ir Tūringijos savivaldybių rinkimuose SED sunaudojusi propagandai, tuo tarpu kai SPD ir CDU tik 9 tonas. Atrodę, kad tenai tik viena partija rinkimuose tedalyvauja. Nors rinkimų kampanijoje SED turėjo pirmenybių, bet rinkimų duomenys Berlyne sukėlė sensaciją. SED, kad ir stipriausia išėjo, bet negavusi, ko tikėtasi. Rinkimai buvę laisvi. Tuo tarpu užvakar Maskvos radijo komentatorius Dr. Lemin Saksonijos ir Tūringijos rinkimus laiko "dideliu įvykiu", nes jie reiškia "visišką bankrotą socialdemokratų skaldytojams". Vokiečių tauta esanti atitrūkusį nuo socialdemokratų, kurie sovietų ir demokratijos priešai. Tie rinkimai, girdi, tai tik pradžia. Kai kas iš Vokietijos noris padaryti "imperialistinę spekuliaciją", ir tai esąs "žaidimas su ugnimi".

- PRANCŪZIJOS SEIMO BALSAVIMAS dėl rinkimų įstatyme priėmimo arba atmetimo 273 balsais prieš 273 iškėlė naują partijų konsteliaciją. MRP kartu su konservatoriais ir radikalsocialistais balsavo už įstatymą, o komunistai ir socialistai - prieš. Politiniai sluoksniai čia mato sunkenybę dėl konstitucijos projekto supratimo ir prileidžia galimybę, jog Prancūzija antrą kart šiais metais atmes siūlomąją konstituciją /DNZ Nr. 73, IX.13/.

- DU-TURKŲ LĖKTUVAI, perskridę Rusijos-Turkijos rytinę sieną, nebesugrižo /DNZ Nr. 73, IX.13/.

- GENERALISSIMUS ČIANGKAIŠEK pateikęs krašto komunistams planą kinų pilietiniam karui baigti, bet šie tą planą kaip nepatenkinamą atmetė. Kinų vyriausybės kariuomenės daliniai pasistūmė Kalgan link. Neutralūs sluoksniai yra nuomonės, kad toji ofenzyva sužlugdžiusi bet kokią viltį greitai taikai Kinijoje, kadangi sėkmingas Kalgan antpuolis pašalins paskutiniuosius varžtus plačiam pilietiniam karui. Vienas kinų komunistų kalbėtojas pareiškė, jog komunistinės valstybės sudarymas Kinijoje esąs neišvengiamas, jeigu nacionalistai ir komunistai nesusijungtų. Amerikiečių laivyno vienetų pasilikimas Kinijos uostuose galis vesti prie to, kad amerikiečių ginkluotosios pajėgos išitrauktų į kovas /DNZ Nr. 73, IX.13/.

~~John~~ Ši ryt New York radijo komentatorius John Grigs, kalbėdamas apie JAV Tol. Rytų politiką, pabrėžė, kad JAV rūpi išlaikyti taiką Ramiajame vandenyne. Tol. Rytuose esančios dvi pavojingos sritys - Kinija ir Korėja. Amerikoje esanti dvejopa nuomonė: vieni maną, kad

reikia remti Čiangkaišęką, o kiti, kad reikia pasitraukti iš Kinijos. Pirmųjų nuomone, Čiangkaišekas reikinas kaip karo metų sąjungininkas; antrųjų gi nuomone, kuomintango vyriausybė pasižyminti reakcionieriškumu ir korupcija. Rusai remia komunistus, bet tas rėmimas, esą, galėtų dar padidėti, jei amerikiečiai atsitrauktų iš Kinijos. Korėjoj amerikiečiai ir rusai esą ne vienos nuomonės dėl krašto partijų veiklos. Amerikiečiai tenai leidžia visoms partijoms veikti.

VIETOS ŽINIOS

- RYT PAMALDOS stovyklos koplyčioje 8 val. ir šv. Lauryno bažnyčioje 12,15 val. Kadangi moksleivių pamaldų ryt nebus, tai jie visi dalyvauja pamaldose šv. Lauryno bažnyčioje.
- AKTUALIJOS rytoj 19,30 val. valgyklos salėje. Kalbės Dr. Meškauskas.
- TARPTAUTINIS UNIVERSITETAS numatomas įkurti Munchene. Tam tikslui pirma norima surinkti žinias apie Vokietijos esančius lietuvių profesorius, docentus ir asistentus, nurodant jų nuopelnus įvairiose mokslo šakose. Visi mūsų kolonijos profesoriai, docentai ir asistentai, kurie nedirba Unrros universitete Munchene, yra prašomi pasiųsti reikalingas žinias šiuo adresu: A. Kalvaitis, München 27, Rauchstr. 20. Smulkesnių informacijų teikia mūsų komiteto kultūr. ir švietimo skyrius.
- UŽSIRAŠIUSIEJI Į PREKYBOS IR BUHALTERIJOS KURSUS susirenka šiandien 16 val. į II bl. 16 kab. pasitarti dėl pamokų. Kviečiami ir nauji klausytojai kursams.
- ANGLŲ KALBOS pamokų pirmadienį /IX.16/ visoms klausytojų grupėms nebus.
- RYTOJ CHORAS susirenka pradžios mokyklos patalpoje /II bl. žemai/ 11 val. bažnytinių giesmių repeticijai.
- BILIETAI į solisčių Bičkienės ir Daugėlienės ir violončelisto P. Armono koncertą, įvykstantį pirmadienį Kornhauso salėje, bus pardavinėjami bendrabučio valgykloje sekmadienį ir pirmadienį pietų metu.
- DN PRENUMERATORIAI prašomi baigti susitvarkyti prenumeratos reikalus už rugsėjo mėn.
- PIRTIS, teberemontuojant katilus, šiandien dar neveiks.
- JAV DAVĖ NURODYMĄ savo atstovui P. S. Taryboje H. Johnson atvesti Tar. Sąjungos pasiūlymą, kad visos valstybės turėtų pranešti tikslų savo svetimuose kraštuose laikomųjų garnizonų dydį. /DNZ Nr. 73/
- NURNBERGE, kaip Hamburgas praneša, kaltinamieji, laukdami sprendimo, tuo tarpu gauna daugiau laisvės, esą leidžiama jiems pasivaikščioti, be to, susitikti su giminėmis. Tačiau Hessas, Neurath ir Papenas nenori pasimatyti su savo žmonomis.
- DĖL VOKIEČIŲ BELAISVIŲ PALEIDIMO iš D. Britanijos vakarykštis "Manchester Guardian" pastebi, jog britų vyriausybės paskelbtasis planas esąs neaiškiai formuluotas. Trijų su puse metų pagal tą planą reiksis, kol paskutinis belaisvis galės grįžti į tėvynę.
- JAFOS IR TEL-AVIVE, Londono žiniomis, vėl įvykę susišaudymų, per kuriuos 1 žydas žuvo ir 8 sužeisti.
- MILICINĖ SISTEMA, Hamburgo žiniomis, ir toliau paliekama Šveicarijos kariuomenės organizacijai.
- PIRMOS VEDYBOS anglo su vokieta Berlyne, Londono žiniomis, esančios patvirtintos Anglijos užs. reik. ministerijos.